

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 21

Maribor, torek 27. januarja 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Obupni klic lužiških Srbov

DR. CURTIUS NAJ POMETA PRED SVOJIM PRAGOM!

LUŽICA, 27. januarja. Predsednik lužiškosrbskega narodnega sveta kot vrhovne organizacije lužiških Srbov, katoliški župnik Cyž, je poslal uredništvom listov »Dresdener Nachrichten« in »Bautzener Nachrichten« dopis, v katerem ovrjava njihove članke proti Lužiškim Srbov. Povdarja, da so Lužiški Srbi v zelo težkem položaju. V vsej pruski Gornji in Dolnji Lužici ni niti ene lužiškosrbske šole. Lužiško-srbska deca mora hoditi samo v nemške šole, v katerih se nič ne predava v njihovem materinskem jeziku. Deci je celo zabranjeno, da bi med seboj govorila v materinščini. Dasi na Saškem priznava šolski zakon tri vrste šol: nemško, nemško-srbsko in srbsko šolo, vendar ni niti ene lužiško-srbske šole, dasi posamezne šole obiskuje do 99 odstotkov lužiško-srbske dece.

Lužiški Srbi so skozi leta in leta izročali spomenice s svojimi željami nemški vladi, a brez vsakega rezultata. Niti enega odgovora niso dobili. S 13.000 podpis

so zahtevali v saški Lužici svojo šolo, a brez uspeha. Lužiški Srbi se morajo učiti nemški, žele pa tudi, da se njihovi otroci uče lužiškosrbski jezik. Vsaka narodnost je velika dragocenost, ki jo je treba hraniti in negovati. Močni mora pomagati slabšemu. Velikemu nemškemu narodu se ni treba bati 150.000 lužiških Srbov. Zadnji ostanek dobrega naroda ne sme biti izkoreninjen. Lužiški Srbi hočejo ocvitati svoje domoljubje, spoštovati svojo tradicijo, običaje in kreposti svojih očetov. Upajo, da jim bodo pri tem pomagali vsi, ki mislijo pravično.

Koncem članka pravi župnik Cyž, da bi Nemci morali pristopiti k reševanju lužiškosrbskega vprašanja, da bi tako vsemu svetu dali vzgled za pravično reševanje manjšinskih vprašanj v Evropi. (Za dr. Curtiusa, ki je v Ženevi nastopal kot zaščitnik nemške manjšine na Poljskem proti poljskim nasiljem, so te izjave precej hud poper.)

Laval sestavil vlado

TUDI TARDIEU V NOVI VLADI. — RADIKALNI SOCIJALISTI ODKLONILI SODELOVANJE.

PARIZ, 27. jan. Senatorju Lavalu, ki mu je bila poverjena sestava nove vlade, se je po dolgotrajnih pogajanjih s strankami sinoči pozno zvečer posrečilo, sestaviti novo vlado. Krog 3. zjutraj je bila lista nove vlade objavljena. Predsedstvo in notranje zadeve ima Laval, zunanje zadeve Briand, pravosodje in podpredsedstvo Berard, vojsko Maginot, mornarico Dumont, zrakoplovstvo Du Mesnil, finance Flandin, gospodarstvo Pietri, trgovino Rollin, kmetijstvo Tardieu, prosveto Ronstan, javna dela Deligne, kolonije Reynand, penzije Champetier de Ribes, pošte Quernier, delo Landry, zdravstvo Blaisot. Izven tega je še 11 državnih podtajnikov.

Radikalni socijalisti so odklonili sodelovanje v novi vladi, češ, da ne morejo biti v vladi, v kateri je skupina Marin. Nova vlada se opira na isto večino, kakor svoječasna Tardieuova vlada, vendar pa je v senatu jačja, ker sta v njem še tudi prosvetni in mornariški minister, ki pripadata demokratski levici, t. j. radikalnosocijalistični skupini v senatu. Stališče opozicije ostane nespremenjeno. Tako naglašja Herriot v svojem organu »Ere Nouvelle«.

Značilno je, da je Tardieu v novi vla-

di prevzel kmetijsko ministrstvo. Prvotno so domnevali, da bo prejšnji min. predsednik ostal v ozadju, da ne razpali strasti. Vendar je Laval izrekel željo, da Tardieu prevzame kmetijsko ministrstvo.

Nova vlada se bo v četrtek predstavila parlamentu in predložila svoj program.

Amerika in predsedstvo razorožitvene konference

LONDON, 27. januarja. Washingtonski dopisnik »Times« javlja, da je ameriška vlada odklonila, da bi kak ameriški državljani prevzel predsedstvo splošne konference za razorožitev. Državni tajnik Stimson je izjavil, da je po mnenju vlade najsigurnejša metoda direktnih pogajanj. Tudi ni zanikati važnosti konference za razorožitev v Washingtonu. Ni tudi dvoma, da bodo Zedinjene države igrale v razorožitvenem vprašanju odločilno vlogo, vendar bi šlo predaleč, če bi prevzele odgovornost, kar bi bilo neizogibno, ako bi kak Američan vodil splošno razorožitveno konferenco.

Šeni akti v ženevskem arhivu. Ta ustanova si pač nima intervenirati v afriški Libiji, ne more se pa odločiti niti za to, da bi rešila n. pr. vsaj eno izmed nestetihih pritožb narodnih manjšin, razen če jih predloži Nemčija za nemške manjšine v drugih državah. Ko so zasedanja končana, so končani tudi uspehi — vse je za delj časa ali celo za večno pokopano. Isto se godi tudi s panevropskim vprašanjem. Vsi so za Panevropo na konferencah — nihče ni zanjo doma, v praksi. To je bolezen, to je diagnoza. A zdravilo? Tega še dolgo ne bomo našli, ker se edinega sredstva, kirurškega noža nihče ne bo še hotel poslužiti.

Mednarodna konferenca o rudnikih

ŽENEVA, 27. januarja. Mednarodni urad dela bo imel koncem meseca neobvezno mednarodno konferenco, v kateri bo sodelovala tudi Jugoslavija. Razpravljalo se bo o delovnem času in delovnih pogojih v premogovnikih. Naloga konference je, da vnaprej odstrani morebitna nesoglasja, ki bi lahko nastala pri definitivni tekstaciji konvencije o tem vprašanju. Mednarodna konferenca dela pa se bo sestala 29. maja t. l. v Ženevi in se bo bavila s to konvencijo.

BOMBE NA BOLGARSKEM.

SOFIJA, 27. januarja. V minoli noči je neznanec v vasi Čepina Banja vrgel bombo na dvorišče opozicionalca Georgija Nakova. Eksplozija je povzročila na vseh poslopih v okolici ogromno škodo. Človeških žrtev ni. Atentator je pobegnil.

RAZSAJANJE HRIPE NA ŠPANSKEM.

GIBRALTAR, 27. januarja. Epidemija hripe divja med vojaštvom tako, da so oblasti v resnih skrbeh. V mornarici je polovica moštva zbolela. Eskadra, ki bi morala te dni odpluti v Alžir, je morala vožnjo odgoditi. Zlasti je veliko bolnih kurjačev, tako da kotli vojnih ladij niso kurjeni.

MESTO V PLAMENIH.

NEWYORK, 27. januarja. V mestu Buena Ventura v državi Kolumbija je izbruhnil velik požar, ki je v kratkem času objel vse mesto in napravil ogromno škodo. Šele po dolgih urah dela so mogli gasilci ogenj pogasiti. Reševalna dela so pospešena, ker domnevajo, da je pod razvalinami hiš veliko mrličev. Doslej so potegnili izpod razvalin 4 popolnoma zoglenela trupla.

SAMOMOR AMERIŠKEGA FINANČNIKA.

NEWYORK, 27. januarja. Veliko senzacijo vzbuja samomor bivšega guvernerja države New Jersey, Edvarda Edwarsa, enega najodličnejših zastopnikov ameriškega finančnega sveta. Našli so ga danes zjutraj mrtvega s prestreljenimi sencmi. Smatrajo, da je vzrok samomora neozdravljiva bolezen.

Mariborska podružnica Udruženja vojnih invalidov

je imela včeraj od 9. do 13. ure svoj letošnji občni zbor v dvorani Zadržne gospodarske banke, ki je bila nabitno polna. Zborovanje je vodil predsednik banovinskega odbora g. Matko Štefe. Predsednik podružnice g. Franjo Geč in tajnik g. Pravič sta podala poročila, iz katerih je bilo razvidno, da je imela podružnica lani 594 aktivnih članov in sicer 371 vojnih invalidov in 223 vojnih vdov in sirot. Na zboru so bili zastopani tudi podpolkovnik Puc kot zastopnik vojaške oblasti, sreski načelnik dr. Ipavic, prof. Škof kot zastopnik Udruženja rez. oficirjev, obč. svetnik Aljančič kot zastopnik mestne občine. Izvoljen je bil po poročilih funkcionarjev sledeči odbor: Geč, Golež, Pravič, Tratnik, Bele, Veršič, Stroh maier, Kolarič, v nadzorstvo pa Sitar, Baumgartner, Opelka, Imenšek in Tovor nik. Podružnica je lani razdelila 9000 Din. na podporah. Nj. Vel. kralju je bila odposlana udanostna brzojavka.

Diagnoza evropske bolezni

Da je naša stara Evropa bolna, dokazujejo najbolj neštete konference, ki se od premirja l. 1918, neprestano sklicujejo, in prav te dni smo jih zopet doživeli nekaj. Ne boleha pa Evropa samo na eni sami bolezni, ima jih več in med njimi je brez dvoma gospodarska za široke ljudske mase najbolj vidna in občutljiva. Toda o tej bolezni smo na tem mestu že večkrat govorili, zato se tokrat omejujemo samo na politično. Ta za javnost ni tako neposredno dojemljiva, je pa vse bolj nevarna, kakor je gospodarska, ker je ta zadnja v mnogočem le njena spremljevalka in ker hrani v sebi strahno kal novih zapletljajev in vojn.

Da se tega dobro zavedajo vsi državniki in diplomati, spričujejo razprave pri zasedanjih Društva narodov v Ženevi, paritetne, razorožitvene in neštete druge konference. Na njih so bili sestavljeni mnogobrojni, na videz lepi in odrešilni načrti, spregovorjene so bile simpatične besede, a vse je ostalo le pri načrtih in besedah. Niti en sam važen sklep še vse doslej ni bil izveden, zaključeni sporazumi pa so brez izjeme kompromisarska skrupalca, pa še ta ostanejo navadno le na papirju in v časopisih, ki jih opremljajo z neštetimi komentarji. Ko se je čez tedne, mesece ali celo leta zopet kdo spomni, se skljuje znova konferenca in starim se pridružijo novi akti. Vse gre in infinitumu. Kolo, ki se vedno vrti krog iste osi.

Ker pa je med državniki in diplomati vendar več poštenjakov in iskrenih mož kakor hinavcev in ribarjev v kalnem, mora tičati vzrok nekje globlje kakor v njih in v njihovih delih. Zato bi bilo treba ta vzrok najti, najti leglo bolezni povojnega političnega stanja v Evropi, postaviti diagnozo bolezni in šele potem poskusi zdravilo. Človek, ki objektivno presoja to nejasno stanje, odnosno bolje povedano brezceljno beganje, tudi ne bo dolgo ugibal, kje je treba tvor iskati. Še bo k izvoru sedanjega stanja, k mirovnim konferencam po veliki svetovni vojni in k temeljem, ki so jim bili postavljeni v Wilsonovih štirinajstih točkah. Kal vzroka je tam!

Veliki prezident Wilson je sestavljal svoja mirovna načela v Ameriki in kot idealist, neinformiran iz lastne skušnje o posebnem evropskem položaju in neokužen od naše ideologije malih in razprtih razmer nešteti držav in narodnosti, izpremešanih med seboj geografično, gospodarsko, kulturno, socialno itd. Ideologija večnega miru, ki jo je Wilson zasnoval, je bila stroj, ki more funkcionirati samo tedaj, če ostane tak, kakršen je bil ob nastanku. Kakor hitro se mu odvzame samo malo kolesce ali pa tudi odkruši le en sam zobec — ni več oni stroj.

V Parizu so to popolno in nespremenljivo Wilsonovo teorijo in ideologijo, ta fini aparat — dali pod nakovalo evropske ozkogrudnosti, strasti, intrigantstva, hinavščine in vsega mogočega, tako da ni

od vseh 14. točk ostala niti ena sama taka, kakršna je bila po avtorjevi zamisli. Spomnimo se tu le samoodločbe narodov! Če je njeno načelo bilo postavljeno kot temelj, potem bi se bilo moralo izvalati povsod, ne samo ponekod. Če je bil plebiscit dovoljen enemu delu Koroske (Zilski dolini n. pr. ni bil), potem bi bil moral biti dovoljen tudi Primorski itd. Wilsonovi temelji novega stanja in večnega miru so v grotesko spačeni postali orodje za dosego prav nasprotnega od onega, kar je on hotel.

Prav isto se je zgodilo tudi z Društvom narodov. Danes je to institucija, v kateri se sestajajo diplomati na razgovore, a rezultat so le — besede in zapra-

Na cilju?

Baš te dni so v naši sosednji Koroški, in sicer v njenem najbolj skritelem severozapadnem kotu, v Gornji Beli (»Ober-Vellach«) pod Velikim Klekom (»Großglockner«) blizu tirolske in solnograške meje otvorili in izročili prometu novo visokogorsko vzpenjačo, za ono, ki pelje s sanjavih obal Osojskega jezera na Grlico (»Görlitzen«), že drugo v tej na naravnih krasotah tako zelo bogati deželi. Kdor bere letno poročilo koroške tujsko-prometne centrale, v njem navedene številke o dotoku tujcev iz najrazličnejših dežel celega sveta, naravnost rekordne vsote, ki jih tujci donajajo vsako leto v deželo, mora priznati, da v tej zvezni deželi avstrijske republike vsi merodajni in poklicni krogi v polnem obsegu razumevajo velikanski pomen podviga tujskega prometa za domače gospodarstvo. Naravne lepote dežele onim, ki so njih last, nič ne nesejo, ako jih ti ne znajo sami izkoriščati. Tega dejstva se zavedajoč, so na Koroškem storili in še storijo sproti vsako leto vse, kar je le mogoče in izvedljivo, da čim bolj dvignejo število tujcev in na ta način gospodarsko opomorejo deželi, ki je sicer v vsakem drugem oziru pasivna, zlasti odkar tudi tamkaj obstoja občutna kriza v lesni industriji.

Cilj, ki je bil za udeležer marških tekem na Pohorju dne 18. t. m. postavljen v prekrasni, do sedaj mnogim izmed nas manj nego tujcem iz Hamburga znani vasi Ribnici, je bil brez dvoma lep in krasen tudi v prenešenem smislu besede. Čim bolj bo rastla naša lastna, domača poletna in zimsko turistika, čim bolj se bo ona razvijala po svoji notranji vrednosti in po svojem zunanjem številčnem obsegu, tem bolj bodo krogi njenega slovesa prehajali in segali preko ozke meje domačega sosedstva v tuje kraje, dežele in države, iz katerih bodo potem v vedno večjem številu prihajali k nam, v naše mesto, na naše Pohorje in v njegova obrobna in obvezna sela in mesteca, dobrodošli tujci, ne le z navdušenjem za naše lepe kraje v sru, ampak tudi z lepimi denarnimi vsotami v žepu; ta novi vir dohodkov pa je nam kakor sosedni Koroški neobhodno potreben. Od tod imperativna zahteva po takojšnji izvedbi vseh projektov, kojih konec in cilj je podvig tujskega prometa, ki so realni in se dajo brez prevelikih žrtev in brez prevelikih investicij izvesti.

Delo, ki so ga baš za ta podvig tujskega prometa v poštev prihajajoče po-

družnice SPD, poleg onih v Rušah in v Konjicah v prvi vrsti ona v Mariboru, v zadnjih letih opravile, je naravnost ogromno in vse kaže, da bodo, pa tudi želeti je, da bi na tej tako hvaležni poti neprekinjeno in le še z večjimi, novimi energijami nadaljevale svoje delovanje, vsaj dotlej, dokler ne stopijo iz svoje neumrlive pasivnosti in občudovanja vredne rezerviranosti oni poklicani in odgovorni činitelji, katerim bi moral podvig tujskega prometa že po njihovem zvanju biti njihova dolžnost.

Ko bo dograjen na Ribniškem sedlu pri »Cerkvici« moderno-opremljen hotel v zračni višini 1522 m sredi 30 km dolgega, s svetlimi planinami pokritega, gola zapadnega Pohorja, ko bo postavila podružnica SPD v Slov. Bistrici svojo postojanko pod Velikim vrhom blizu znamenite cerkve sv. Treh kraljev in ko končno uresniči Mislinjska podružnica načrt gradnje turistovskega zavetišča na »Jezerci« med Veliko in Malo Kopo, potem bo Pohorje, ki obsega blizu 95 Mm² sveta, za tujski promet, za stalno letovanje ali zimovanje, za poletno in za zimsko turistiko, za smučanje in za sankanje tako izvrstno in vsestransko preskrbljeno, da bo tudi razvajeni tujec poleg blagodat, ki jih nudi Pohorje samo, našel tudi one udobnosti, ki jih je vajen in jih zato le težko pogreša.

Odveč je, povdariatati in poveličevati prednosti in znamenitosti našega Pohorja. Ena pa je gotovo: tako razsežnih gozdov v taki višini kot Pohorje nima nobeno drugo gorovje v Sloveniji; istotako nobeno gorovje v Sloveniji nima v taki višini tako idealnega smučišča kot ga nudi zapadno Pohorje.

Ti zlati zakladi ne smejo trohneti pod razpadajočimi rušami; ruše je treba odstraniti, zakopane zaklade treba dvigniti.

Kar so Rušani iz lastne inicijative pričeli, ko so speljali široko, za avtomobilski promet pripravno cesto od »Ruške« pa že doli do »Apnice«, načrt pohorske ceste iz Ruš do Ruške, z Reke na Perkov vrh, s Šmartna do »Ruške« in iz Ribnice do bodočega hotela pri »Cerkvici«, pa vendar že kedaj tudi načrt »Pohorske vzpenjače« je treba na vsak način, posnemajoč koroški zgled, uresničiti; potem bo podvig tujskega prometa nastopil sam; viri novih dohodkov se bodo odprli sami in lahko bomo rekli: »Na cilju!« Prej pa ne! **Za mariborskim kopališčem — pohorsko železnico!**

Dr. Fr. Mišic.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 27. januarja. Zaprtó.
Sreda, 28. januarja. Zaprtó.
Četrtek, 29. januarja. Zaprtó.
Petek, 30. januarja. Zaprtó.
Sobota, 31. januarja ob 20. uri »Ljubimec«. Ab. B. Premijera.

Šimencevo gostovanje odloženo. Tenorist g. Marijo Šimenc je brzojavno obvestil gledališko upravo, da vsled zaposlenosti sedaj ne more gostovati v »Prodani nevesti« in se zato njegovo gostovanje odloži. Kupljene vstopnice veljajo ter se sedeži lahko še vnaprej rezervirajo.

Odbor Ferijalnega saveza v Mariboru javlja, da se lahko dijaki in dijakinje vpisujejo v Ferijalni savez le pri sledečih podružnicah: 1. V 69. podružnico na drž. gimnaziji poleg dijakov in dijakinj gimnazije še gojenke samostana šolskih sester; 2. V 104. podružnico na drž. trg. akademiji poleg dijakov zavoda še učence meščanske šole v Cankarjevi ulici; 3. V 105. podružnico na drž. moškem učiteljskem poleg gojencev zavoda še: učence in učenci »Legatovega tečaja«, učenci deške meščanske šole in učence meščanske šole na Slomškovem trgu; 4. Gojenke drž. žen. učiteljske v svojo podružnico; 5. v 138. podružnico vsi dijaki in dijakinje drž. realne gimnazije. Preko tega sklepa se vpis ne sme in ne more izvršiti. — Lokalni odbor v Mariboru.

Gozdovniki

Že Rodu severnih wigwamov, pridite jutri, v sredo popoldne v deško meščansko šolo na sledeče sestanke: Fantki (do 12. leta) iz družine Medvedkov ob 2. uri.

Člani od 18. leta dalje ob 3. uri. Člani rodovega sveta ob 4. uri (na rodovo sejo). Vsi gozdovniki pa se točno in sigurno udeležite rodovega sestanka, ki bo ob 5. uri v istem lokal. Na programu so silno važne zadeve in predavanje o nastanku prvega mladinskega pokreta. Mir! Samotni.

Iz Marenberga.

Izredno agilna podružnica Kola jugoslovenskih sester v Marenbergu, katere predsednica je gospa notarjeva, vzdržuje letos zopet šolarsko kuhinjo, kjer dobiva dnevno nad 100 otrok okusno pripravljeno toplo kosilce. Da se je to doseglo, gre hvala vsem blagim dobrotnikom in zlasti sestram odbornicam, ki se žrtvujejo blagemu namenu in menjajoč službo dan za dnem pomagajo omiliti bedo revnih šolarjev. S tem samaritanskim delom pač kažejo toploto materinske ljubezni in čuta do revne dece. Bog Vam plati!

Higijensko razstavo v Ptuj.

Privedi mariborski Zdravstveni dom, najbrže od 16. do 23. febr. t. l., na pobudo in prošnjo tamošnjega pododbora mariborske ZKD v zvezi z ostalimi ptujskimi narodnimi društvi.

Knjigarna Tiskovne zadruge podruž. Maribor

Aleksandrova cesta 13 priporoča cenjenemu občinstvu bogato izbiro najnovejših znanstvenih in leposlovnih knjig in revij v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. Poleg tega **izvršuje naročila na vse inozemske knjigarne, ker je z njimi v direktni poslovni zvezi.**

Mariborski in dnevni drobiž

Proslava sv. Save

je bila v Mariboru danes. Ob 9. dop. se je vršila v Unionski dvorani slavnostna maša, katero je služil prota g. Trbojevič in kateri je prisostvovala cela pravoslavna cerkvena občina s svojimi oficijelnimi predstavniki na čelu. Zastopane so bile tudi vse tukajšnje oblasti in so bili navzoči med drugimi gg. okrožni inspektor dr. Schaubach ter oba sreska načelnika, komandant mesta general Pavlovič in mnogobrojni oficirski zbor, mag. svetnik Rodošek kot zastopnik mestne občine, višji državni pravdnik dr. Jančič, ravnateljji odnosno zastopniki srednjih in ostalih tukajšnjih šol, pravoslavna šolska mladina, pa tudi veliko število pripadnikov katoliške vere. Mešani pevski zbor pravoslavne cerkve je med mašo proizvajal Mokranjčevu staroslovansko mašo. Po maši je bila blagoslovitev in sekanje kolača, nato vznešen govor prote Trbojeviča ter deklamacije mladine Zvečer je v isti dvorani koncert, nato pa ples.

Franca Posege zadnja pot.

Včeraj popoldne se je izpred mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju vršil pogreb v Zagrebu preminulega višjega sodnega svetnika, g. Frana Posege, odličnega jurista, izbornega pevca, prijetnega družabnika ter kremenitega narodnjaka. Pokojnika je spremlilo na njegovi zadnji poti izredno mnogo občinstva, pač najlepši dokaz, kako globok utis je napravila na vse njegova prerana smrt. Tudi z dežele je prihitelo polno pokojnikovih prijateljev in znancev, da mu izkažejo zadnjo čast. Žalne obrede je opravil stolni župnik msgr. Umek, pevski zbor Glasbene Maticе je zapel večno lepo »Vigred«, nakar se je razvil žalni spreved. Razen pokojnikovih stanovskih tovarišev s predsednikom okrožnega sodišča dr. Žihrom na čelu, so mu izkazali zadnjo čast tudi tovariši iz Ptuja in Sv. Lenarta, okrožni inspektor dr. Schaubach, župan dr. Juvan, sreska podnačelnika gg. Makar in Vrečar, polkovnik Stojadinovič, odvetniki ter izredno veliko število primorskih rojakov. Ob odprtem grobu je izpregovoril svojemu tovarišu v zadnje slovo predsednik okrožnega sodišča g. dr. Žihor, ki je slavil pokojnikove vrline kot človeka, jurista, pevca, družabnika in krepkega značaja, čegar glavni cilj je bil vedno iskanje resnice in pravice. Pevski zbor Glasbene Maticе je zapel nato turobno žalostinko »Blagor mu«, nakar so se zaprla vrata groba, v katerem je našel pokojnik svoje zadnje zatišje.

Izpit za reševalce pri prostovoljnem reševalnem oddelku

so po večmesečnem večernem tečaju za reševanje položili sinoči: Franjo Rataj, Ferdo Kunej, Mirko Hribernik, Joško Meniga, Drago Jamšek, Franjo Čerče, Ivan Štumberger, Anton Zupanek, Makso Škrobar in Viljem Herzmansky. — S tem se je kader reševalnega moštva znatno povečal. Tečaj je vodil šefzdravnik reševalne postaje g. dr. Karl Ipavic.

Nenadne smrti

je umrl davil v Mariboru g. Ljudevit Koser, poštni kontrolor v pokoju. Pokojnik je služboval več let v Mariboru, zadnje čase pa v Celju. Svetila mu večna luč!

Smrtna kosa.

Danes je preminula v Mariboru gospa Marija Macarol, roj. Starec, soproga mariborskega policijskega podnadzornika g. Ludovika Macarola. Pogreb bo v četrtek, ob 4. pop. izpred mrtvašnice na frančiškansko pokopališče na Pobrežju. Blag ji spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Poceni meso.

V četrtek, 29. t. m. se bo na stojnici za oporečno meso prodalo 180 kg govejega mesa po 9 Din kilogram in sicer na osebo največ 2 kg.

Usodno brstenje sadnega drevja.

Z dežele nam poročajo o nevarnem pojavu, ki je neposredna posledica tople zime: Drevje brsti... Kakor je pomladno brstenje sadnega drevja radost za oko, pa je obenem žalost za kmetovo srce; kajti ponočni mraz bo uničil nežno brstje in s tem ves up na sadni pridelek. — Kmetje, ki sedaj že čistijo drevje, pravijo, da so veje že polne sokov, kakor druga leta koncem februarja. — Letošnja zima je s svojimi muhami pravcata sflinga za našega kmeta.

KINO

Grajski:

Samo do vključno petka 30. t. m. znamenita vojaška humoreska **Lažni Feldmaršal** 100% nemški film z najboljšimi komiki RODA. RODA in VLASIO BURIAN

Union:

Od srede dalje: Richard Voss »**NJIH DVOJE**« 100% nemški govoreči, zvočni film. Gustav Fröhlich, Lucie Eb-glish, Charlota Suza.

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17. 19. 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15. 17. 19 in 21. uri. Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

APOLO KINO

V soboto in nedeljo senzacijski film **HARRY PIEL** Auto-tatovi.

Protituberkulozna ilga v Mariboru

privedi svojo prvo veliko javno dobrodelno tombolo na Trgu svobode v nedeljo, dne 4. oktobra, kar naj blagovoljivo vzeti vsa ostala društva na znanje s prošnjo, da naj ne prirejajo ta dan sličnih prireditev.

Pregled motornih vozil

se je vršil včeraj v Prevaljah, danes popoldne pa v Poljčanah. Jutri ob 11. bo v mariborski plinarni pregledovanje motornih vozil zamudnikov iz Maribora in obeh mariborskih srezov. Dne 30. t. m. bo pregled v Ptuj, dne 31. t. m. v Murški Soboti. Lastnikom vseh avtomobilov, avtotaks in avtobusov, ki ne bodo pripravljeni vozil k pregledu, bodo odvzete legitimacije in vozila stavljena iz prometa.

Predavanje o praktični reklami.

Gremij trgovcev opozarja ponovno vse trgovce in trg. nameščence na zanimivo predavanje g. Halberta iz Hamburga o praktični reklami, ki se bo vršilo jutri zvečer v mali dvorani hotela »Orel«. Predavalo se bo v nemščini.

Tatvine.

Ponoči med 19. in 20. se je neznan zlikovec splazil skozi okno v stanovanje Jož. Mavrenčiča na Meljski cesti 64 in odnesel čevlje, suknjo in raznega perila in obleke za okrog 2500 Din. — Predno se je splazil v sobo, je odložil svoje čevlje na strehi sosedove hiše, kjer so jih našli. Menda je sunil boljše. — Slugi Iv. Žorgi pa je nekdo sinoči ukradel dvokolesni ročni voziček.

Tridnevni kletarski tečaj

za gostilničarje in njihove sinove privedi mariborska Zveza gostilničarskih zadrug v dne 5., 6. in 7. februarja na banovinski Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. V tečaju bo tudi dveurno predavanje o davkih. Prijave in vpisnino 40 Din je nemudoma poslati Zvezi v Mariboru.

Za »Ribniško kočo«!

Kakor znano, prireja mariborska podružnica SPD že več let svoj planinski ples v korist zgradbe »Ribniške kočee«. Tudi letos se vrši ta prireditev naših planincev, in sicer v soboto 31. januarja pri »Unionu«. Prijatelji našega Pohorja in Kozjaka, ne zamudite te prireditve, podprite z obilnim posetom delo naše planinske podružnice za zgradbo »Ribniške kočee«!

Sobota 31 Sobota 31

Lepotna tekma mask

Bitka s serpentinami Velika kavarna

Predpustna veselica pekov se bo vršila v soboto, dne 31. januarja v Gambrovi dvorani. Na sporedu petje, šaljni nastopi, srečolov, src in ples. Iskreno vabljen vsakdo. Občni zbor Zveze gostilničarskih zadrug v Mariboru se vrši v četrtek 29. t. m. ob 10. dop. v hotelu Orel v Mariboru.

Najdena lobanja pekinškega človeka

LOBANJA STARA MILIJON LET.

Angleški antropologi so že delj časa zaposleni s problemom, ki ne zanima samo znanstvenikov, ampak tudi javnost. Mladi kitajski učenjak V. C. Pei je našel človeško lobanjo, kateri pripisujejo starost milijon let. Okroglo 65 kilometrov od Pekinga, v okolici Šankentiena je bila izkopana ta antropološka dragocenost ob priliki raziskovanja, ki ga je vršil učenjak že več let na tem mestu. Pei sam ni takoj doumel važnosti te najdbe, nego je to storil šele angleški profesor medicinske fakultete v Pekingu Davidson Black, učenjak svetovnega slovesa. Spoznal jo je za ono, kar bi imela biti, namreč ostanek najstarejšega človeškega skeleta. Po Blackovem mišljenju spada lobanja v pleistocenijsko periodo. Izhaja torej iz terciarne dobe in je za mnogo desetisočev let starejša od heidelberškega, krapinskega in javanskega človeka, katere so do sedaj smatrali za najstarejše človeške ostanke na svetu. Ostale stare najdbe so pravi mladiči proti temu kitajskemu očaku. Najjačji avtoriteti Angleške na področju zgodovine človeškega rodu sta Keith in Elliot. Keith še ni podal svojega mišljenja o tej najdbi, ker še ni mogel raziskati lobanje. Prof. Elliot pa je natanko proučil lobanjo, ki je sedaj v britanskem muzeju v Londonu. Njegova sodba je uničila vse pomisleke o starosti lobanje. — Prof. Elliot pravi, da predstavlja lobanja

pekinškega človeka brez sumnje ostanke najprimitivnejše človeške rase. Javanski pračlovek, ki ga je odkril 1891. leta francoski vojni zdravnik Dubois, in glasovite izkopanine iz leta 1912. v Sussexu, imajo brez dvoma mlajši datum ter pripadajo poznejšemu času človeškega razvoja. Na pačno bi bilo seveda verovati, da je najdbe na Kitajskem rešila vprašanje zibelke človeštva. Bilo bi prezgodaj, zaključevati iz tega odkritja, da izhaja človeški rod iz Kitajske. Ne moremo vedeti, ali ne bodo mogoče odkrili še starejših sledov človeštva. Poleg tega je treba pripomniti, da je živel javanski pračlovek, čeravno je mlajši, v času, ki je kronološki blizu periode pekinškega človeka. Po današnjem naziranju se je človek odcepil od svojih opičjih prednikov v terciarni dobi. Terciarna epoha pa spada v novi vek zemeljske zgodovine. Potemtakem je človek zelo pozno nastopil na svetovni pozornici. Pa vendar sega začetek te terciarne periode preko 40 milijonov let nazaj. Človek je očitno nastal ob koncu te epohe, torej v času pleistocene periode, katere konec je potemtakem meja med terciarno epoho in sedanostjo ter leži prilično milijon let za nami. V tem času je bilo že izvršeno deljenje nekdanj skupnega rodu na ljudi in opice. Iz te epohe izhaja pekinški človek in je zato tako velikega pomena.

Urača, ki se sama odpirajo in zapirajo

Znano je, da so se skoraj vse velike ameriške in evropske banke poslužile najnovejše pridobitve na polju elektrotehnike. Ta pridobitev obstoja v tem, da prepletajo nevidni žarki vse dohode v glavne blagajne in tresore in čim so ti žarki prekinjeni, vpostavi električni spoj specialne aparature za alarm in je tako v nekaj hipih obveščena policija, da v dotični banki ni vse v redu. Sedaj je prišla nekemu londonskemu inženjerju sijajna misel, da bi na duhovit način tudi v praktičnem življenju uporabil te nevidne električne žarke. Svoj novi izum je takoj postavil v promet. Iznajdba obstoja v tem, da je izkoristil prekinitev nevidnih žarkov v to, da se odpirajo in zapirajo vrata. Res je že obstojal patent, da so se vrata sama zapirala, ali v praksi ni bilo izuma, ki bi obenem omogočil avtomatsko odpiranje vrat. Pri tem najnovejšem izumu pa je proces sledeči: čim pride kaka oseba, ali tudi kaka druga stvar, med vrata in nevidljive žarke, se vrata sama odprejo. V veliki londonski restavraciji lahko danes vidite, kako se natakariju, ki ima polne roke pladnjev, odpirajo vrata sama od sebe, ne da bi mu trebalo kogarkoli prositi pomoči ali pa odložiti pladenj. Ko pride skozi vrata, se ta sama od sebe zaprejo. Stvar je v tem: ko pride natakariju do vrat, prekine valovanje nevidljivih električnih žarkov, a s tem povzroči »relais«, s katerim se stavi v pogon električna aparaturna, ki odpira vrata in jih za nekaj časa, zadostuje, da lahko pride človek skozi, zopet zapre. Novi izum je vzbudil v javnosti veliko radovednost.

PLES

31. JANUARJA 1931 „UNION“

Sokolstvo

Sokol v Studencih

je imel v nedeljo v Sokolskem domu ob lepi udeležbi članstva svoj letni občni zbor, ki ga je vodil starosta br. Hren. Društvo ima 78 članov in 20 članic, med njimi 36 telovadcev in 9 telovadkinj. Iz poročil posameznih referentov je razvidno, da je bilo društveno delovanje preteklo leto zelo živahno in je imelo tudi lepe uspehe. Društvena knjižnica šteje že 465 knjig in zlasti deca prav rada sega po njih. Knjižnica je naravnost vzorno urejena. Pri volitvah je bil izvoljen zopet stari odbor, le mesto načelnika je prevzel sedaj br. Hočevar.

Razvitje sokolskega prapora v Kotoribli

Sokolske seme, vsejano v medjimursko zemljo pred borimi devetimi meseci; je obrodilo stoteri sad. Redka so že naša sela, kjer si Sokol ne bi bil spletel svojega gnezda. Ideja Tyrševa prodira z nepremagljivo silo v sleherni kmečki dom, v sleherni srce, v sleherni dušo. Dne 14. junija bomo v Kotoribli blagoslovili in razvili prvi sokolski prapor v Medjimurju, ki nam ga je v znak priznanja za naše delo na sokolski niivi blagovolil darovati gospod dr. Šilović Josip, bivši ban Savske banovine. Visoki naš mecen mu bo tudi kumoval. Priprave za ta največji narodni praznik v skrajnem kotičku naše severne meje so že v polnem jeku in teku. Prosimo in pozivamo vsa bratska društva iz Medjimurja, Prekmurja, Hrvaškega Zagorja, bližje Podravine in Slovine že danes, naj vse svoje prireditve v mesecu juniju razporedijo tako, da ne bi z našo svečanostjo padle na isti dan. Prepričani smo, da boste, bratje in sestre, tako kot lanskega septembra, tudi letos pohiteli k nam, da vaše zastave poljubijo in sprejmejo v svojo sredino najmlajšo sestro. — Zdravo!

Sokolsko društvo Maribor-mafice

ima v četrtek 29. t. m. ob 20. uri v društveni sobi izredno odborovo sejo. Dnevni red: maškerada. Pridite vsi! — Starosta.

Sport

Nova tennis-igrišča v Mariboru.

Doznavamo z merodajne strani, da je mestni gradbeni urad odobril po ISSK Mariboru predložene načrte za napravo novih tennis-prostorov in pripadajoče garderobe. Tozadevna dela se bodo pričela te dni.

ISSK Mariboru se je s tem končno posrečilo doseči svoj davno zaželjeni in od vseh pristašev lepega belega sporta nestrpnno pričakovani smoter. Moderna igrišča z garderobo, vse komfortno opremljeno po načrtih strokovnjaka g. inž. Černeta, bodo prinesla novo življenje v naš lep Maribor. Podana je torej sedaj možnost, prirejati v našem mestu velike mednarodne tennis-turnirje, kar bo sigurno močno vplivalo na tujski promet pri nas.

Interes za lepi in zdravi tennis-sport je v zadnjih letih ravno radi pomanjkanja prostorov močno padel. Z zgraditvijo novih prostorov ISSK Maribora pa je ta nedostatek odpadel in bode Maribor svoj sloves vodilnega mesta Jugoslavije v belem sportu lahko utrdil in dvignil tudi preko mej naše domovine.

Načrti igrišč, ki bodo poleg kopališča na Mariborskem otoku ena najmodernejših sportnih naprav države, bodo v kratkem javno razstavljeni.

ISSK Maribor, ki se navzlic ogromnim izdatkom trudi, da čim bolj propagira sportno idejo med meščanstvom, želimo pri njegovem delu mnogo uspeha in potrebno podporo javnosti.

SK Železničar.

Jutri v sredo 28. t. m. ob 20. redna odborova seja. Vsi novoizvoljeni odborniki se pozivajo, da se je polnoštevilno udeležijo. — Tajnik.

Štrašno maščevanje

PARIZ, 26. januarja. V Tunisu je izvršil neki domačin, da se maščuje nad svojo nezvesto ženo, strašen zločin. Vrgel je ponoči v sobo, v kateri je bila njegova nezvesta žena s svojim ljubčkom, dinamitno patrono, ki je takoj eksplodirala. Ljubček njegove žene in trije sosedi so bili ubiti, žena pa je bila težko ranjena. Zločinca so takoj aretirali in je ostal popolnoma hladnokrven.

Nečloveška babica

FRANKFURT, 26. januarja. V tukajšnji ženski kaznilnici se nahaja neka 50 let stara kmetica, ki je osumljena, da je vrgla svojega vnuka-novorojenčka živega v gnojnico. Njena 15letna hčerka je namreč začetkom decembra rodila nezakonsko dete, katero je potem stara mati, kakor je sedaj ugotovljeno, vrgla v gnojnico.

„Poslanik“, ki ne za pisati

V Pragi je bil aretiran neki Osman Fakri iz Egipta, o katerem se domneva, da je istoveten z onim Osmanom, ki je izvršil nedavno v Kölnu velika pustolovstva. Tako je nastopal tamkaj kot poslanik Hedžasa in živel skrajno razsipno. Z neko tvrdko se je pogajal celo za zgradnjo železnice med Meko in Medino ter je izvabil od nje 27.000 mark, nakar je izginil brez sledu. Pri zaslišanju je izjavil, da je dr. Osman Fakri, ko pa so ga pozvali, da naj se podpiše, se je izkazalo, da ne zna niti pisati.

Najtežji človek na svetu umrl

V Portlandu je pred kratkim umrl najtežji človek na svetu. Je to Jurij Butherworth, ki je bil 62 let star in je tehtal nič manj kot 225 kg. Njegova potovanja so delala železničarjem vedno silne skrbi. Če je hotel dobiti primeren prostor v vlaku, je moral svoje potovanje naznaniti vedno že več dni poprej. Vlaki, ki se jih je posluževal Butherworth, so prišli čisto z zamudami, a to ne morda radi njegove teže, temveč samo zato, ker je bilo na vsaki postaji vse polno ljudi, ki so hoteli videti tega debeluha.

Italijanski diplomat - tihotapec

Policija v Kairu je izsledila dobro organizirano družbo, ki se je bavila s tihotapstvom narkotičnih sredstev. Aretiran je bil med drugimi tudi Secehi, uradnik italijanskega konzulata v Kairu, ki s pomočjo diplomatskega vizuma vtihotapil

40 kg uspavalnih sredstev. Ko so ga privedli na policijo, je zgrabil za samokres in oddal 5 streliv na redarje, ki pa so vsi zgrešili cilj. Nato je pognal še sebi kroglo v glavo in se smrtno nevarno ranil.

Praga si hoče urediti zoološki vrt

Takoj po svetovni vojni, ko je postala Praga glavno mesto samostojne države in ko je zgubila vsako zvezo z Dunajem, je začela misliti na osnovanje zoološkega vrta, da bi s tem odstranila nedostatek v kulturnih ustanovah mesta. Znanstveni delavci ne nehajo naglaševati velike važnosti zooloških vrtov za šolsko in občo izobrazbo naroda, kakor za znanstvena proučevanja. Drugim javnim delavcem je bila pri srcu reprezentativnost glavnega mesta in pa obogatitev mesta z novo, zdravo in zabavno atrakcijo. Kljub vsemu temu ni bil ustvarjen projekt zoološkega vrta v Pragi radi nedostatka materialnih sredstev. 1926. l. je delalo na tem specialno združenje, čigar častni član je bil župan dr. Baxa, predsednik pa šef oddelka v prosvetnem ministerstvu, znani zoolog prof. J. Janda, ki je obenem tudi tehnični ravnatelj. V podjetju sodeluje več praških denarnih zavodov in vzorčni velesejem. Zemljišče za vrt je združenje že nabavilo, neki privatnik v Pragi je namreč podaril krasen park v Troji, velik 80 hektarjev. Ta park je v ne posredni bližini centra Prage. Ministrstvo prosvete je poklonilo pol milijona Kč in ravno toliko deželni odbor. Mesto Praga je pripomoglo z 100.000 Kč, znatno svoto pa je poklonil tudi predsednik T. Masaryk iz lastnih sredstev.

Hercegovina je dobila 107 milijonov Din za tobak.

Odkup tobaka v Hercegovini se je vršil na 11 mestih. Odkupljenih je bilo 641 vagonov tobaka s povprečno ceno 16.72 Din. Za to količino je bilo izplačanih sadilcem nad 107 milijonov dinarjev.

Promet tujcev v Franciji v I. 1930.

V I. 1930. je prišlo na Francosko 850.000 Angležev, 200.000 Amerikancev iz Zedinjenih Držav in 400.000 iz Južne Amerike, ter 600.000 pripadnikov drugih narodov. Francijo je obiskalo preko 2 milijona turistov, a promet je prinesel v tem letu v državo 18 milijonov frankov.

Spomenik Grguru Ninskemu

bodo postavili tudi Varaždinci. Načrt podnožja bo izdelal Meštrovič. Nabava spomenika je proračunana na 200.000 Din in je znesek zagotovljen v občinskem proračunu.

Žična železnica na Dachsteinu

Pred 2 letoma so bile zgrajene na vrhove Zugspitze, Raxe in Kreuzecka tri moderne železnice, sedaj pa gradijo tako železnico na Dachstein. Avstrijska vojna uprava gradi na vrhu Dachsteina gorsko vojno strelišče. V zvezi s tem je bila zgrajena od Obertranna do Krippenalpe žična železnica, s katero spravljajo na vrh Dachsteina gradbeni material in živčev za delavce. Ta železnica bo podaljšana do mesta Gaidalm, poleg tega pa bo zgrajena do tega mesta nova cesta, ki bo omogočila udoben izlet na Dachstein, poglavito za smučarje v zimskem času. Zgrajeno je tudi vojaško smučarsko vežbališče. Žična železnica vozi tudi oskrbo za turistične kočje, s čimer so znatno znižani stroški za oskrbo, ki so jo do sedaj prinašali nosači na vrhi. Brez dvoma bo ta tehnični napredek uničil v turistovskem pogledu velik del krasne gorske prirode, a streljanje v svečani tišini tega gorskega velikana bo prestrašilo mnoge prebivalce na obronkih Dachsteina, ptice in divjačino.

Preobilica generalov v Avstriji

V finančnem odboru avstrijskega parlamenta je bila te dni debata o budžetu vojnega ministrstva. V debati so konstatirali opozicijski člani finančnega odbora, da so se izdatki za vojsko neizmerljivo povečali od l. 1927. do danes. Predbivalci so vojnemu ministru, da je mnogo večje število častnikov in podčastnikov, kakor to zahteva stvarna potreba. Na armado 12.900 vrst, kolikor šteje avstrijska vojska, pride 10.000 častnikov, podčastnikov, kaplarjev in uradnikov vojaškega reda. Avstrijska Zvezna vojska ima 51 generalov, kar znači, da je za 312 vrst na razpolago po eden general. Vojni minister Vaugin je v odgovoru na kritiko opozicije opravičeval povečanje izdatkov za vojsko s potrebno reorganizacijo avstrijske vojske na moderni osnovi. Pravi, da je znana stvar, čim manjša je armada, tem večje število poveljnikov in častnikov je potrebnih.

Žvižganje prepovedano.

Mestni magistrat v Budimpešti je izdal te dni odlok, po katerem je žvižganje na ulici najstrožje prepovedano. Ukrep je naperjen predvsem proti grdi razvadi obrtniških vajencev, ki radi po ulicah žvižgajo. Proti vsakomur, ki bi ga policija zalotila pri žvižganju, bo uvedeno kazensko postopanje, za denarne globe pa bodo morali jamčiti mojstri sajni.

M. Zevacoč

V senci jezuita

Zgodovinski roman. 52

In Tribulet se je odstranil, dajoč vsa znamenja smešnega strahu, ki je pripravil oficirja v bučen smeh, tako da je dejal nazadnje:

»Ubogi Tribulet! Res bi mi bilo žal, če bi ga moral ubiti... njemu pa še bolj, kakor se mi dozdeva!«
Vesel tega svojega dovtipa, se je zasmejal častnik še glasneje.

Vse te reči je premišljal Tribulet, ubiraje svojo violo, ki jo je igral izborno, kakor tudi druga godala, ki so mu morala biti znana po poklicu.

Kmalu nato je odšel iz sobe in odnesel violo s seboj.

Blodil je po Luvru sem ter tja, oddaljujoč se zmerom bolj od poslopij, kjer je prebival kralj, princi, princeze in množica dvorjanskih oficirjev, velikih lovcev, sokolarjev, konjarjev in ves narod, kar ga je živelo od potrebe dvora in njegovega sijaja.

Hodil je po novih stavbah, ki jih je gradil Franc I., da bi nadomestil tisti del starega Luvra, ki ga je bil dal podreti.

Kakih trideset delavcev je ravno postavljalo dvoje ogromnih kariatid, podpiraje ju z debelimi bruni... Poleg je stal mož, ki je nadzoroval delo z očitveno skrbjo in nemiro.

»To so vam lepi kosi kamna, mojster Gužon«, je rekel Tribulet. »Vi ste res spreten človek... Pa čemu bodo te kariatide?«

»Ali vidite to vrsto obraznega kamna, ki bo tvorilo balkon? Te kariatide ga bodo podpirale!« je odgovoril kipar, ganjen po Tribuletovih poklonih.

»Kakšne kariatide bi neki zasnovalo vaše čisto, če bi bilo treba podpreti prestol francoskega kralja? ...«

Ivan Gužon je osupnil nad tem vprašanjem; ni mu odgovoril, samo zamrmral je sam pri sebi:

»Kdor norca posluša, je sam najbolj nor! ...«
Prehodivši prostor, zatlačen s sodi, ometom in kamenjem, je dospel Tribulet v tisti del Luvra, ki je ležal na bregu Sene in je bil zapuščen...

V pustem kotu so bila tamkaj majhna nizka vrata. Če si stopil skozi vrata, si stal skoraj mahoma na bregu, kjer so dvigali stoletni topoli svoje vitke vrhove v nebo.

Ob znožju topolov je bila zgrajena iz lesa nekakšna krčma, kamor so prihajali pit mornarji, čolnarji in drugi delavci, pa tudi vsakojaka sumljiva drhal.

»Ali ste bili tam?« je vzkliknil Ludvik osuplo.
»Okrog hišice bi bil vrtiček... in ti bi imel čedo, ki bi se vračala zvečer žvenkljaje za kravo vodnico, do čim bi trobil vaški čednik, planinski rog... in ti bi se vrnil z dela, in tvoja Katica bi te sprejela z razprostr-

tmi rokami.«

»Gospod! Gospod! Nehajte, da ne znorim!«

»Pa bi sklonila svojo lepo glavico na tvoje široke prsi, in bi ti rekla s svojim glasom, ki je še slajši od planinskega roga: Ludvik, kako sva zaslužila, da nama je dal Bog toliko sreče!«

»Gospod Tribulet!« je zaihtel Ludvik. Nocoj, še to noč, ko boš spet na straži, ti prinesem tisoč srebrnjakov po šest liver...«

»Tisoč srebrnjakov po šest liver! S tem lahko kupim hišo, mlekarno, pohištvo in orodje, vrt in še pašnike povrh!«

»In Katico dobiš! Tisoč srebrnjakov po šest liver, po šest pariških, ne navadnih liver — ali slišiš? ...«

»Šest tisoč pariških liver! To je sreča! Ljubezen! Paradiž!«

»In zato ti je treba samo odpreti tale vrata...«
»Gospod Tribulet...«
»Usmilite se!«

Namesto, da bi odgovoril, je Tribulet zopet zaigral »Planinski rog.«

Zadihava se, opotekaje se z levo na desno, vso glavo v ognju, ga je poslušal vojak Ludvik.

In ko so zadnje note zamrle v žalostnem, čemer-nem zraku, si je potegnil orjak z obema rokama preko čela ter izpregovoril s hripavim glasom:

»Med enajsto in drugo uro ponoči bom spet na straži...«
»Dobro! In jaz pridem sem o polnoči, s tvojimi tisoč livrami. Ali mi odpreš?«

»Da!«
Tribulet je stekel... ves neumen veselja, grizoč se v ustnice, da ne bi zakričal...
Ves ostanek dneva mu je potekel v mrzlični nestrpnosti.

Pokazal se je vsepovsod, izjavljaje plemičem, ki so ga povpraševali zaradi nemilosti, v katero je padel pri kralju, da se hoče jutri vreči pred njim na kolena ter ga prepustiti, da ga sprejme zopet milostno v svojo bližino.

Okrog devete ure je bil že v svoji sobi ter dokončeval priprave za beg.

»V tej vreči je denar dobrega Ludvika... Blagi Ludvik, da bi le našel srečo s svojo Lizbeto... ne, Katica je! Ah, in ta plašč za otroka... Te meglene noči so strašno nevarne zdravju... To dobro bodalo si opašam... Ah, ah, dragi gospod Ludvik, ali hočete odpreti? Na potovanje odhajava s tole gospodično... moja hči je... moja hči!«

Ura je udarila deset... prišla je enajsta...
»Pozor!« je zamrmral Tribulet. »Gospodična De Krozjij me pride iskat... saj kar trepečem... kakšen strahopetec sem! Ne, saj ne trepečem več, saj nočem trepetati...«

Ta hip pa se je začel na Luverskih hodnikih zamolkel hrup.

Začelo se je klicanje in beganje naglih korakov... Tribulet je prebledel.

Naglo je odprl vrata in prijel žensko, ki je tekla s

svečnikom mimo, za roko...

»Kaj se godi?« je vprašal Tribulet s tako strašnim glasom, da je žena vzkriknila groze.

»To se godi, da je vojvodinja Fotenbloška izginila iz Luvra!«

Tribulet je izpustil roko in se zrušil kakor gruda, kakor da ga je blisk podrl. Zamolkla kletev obupa je zamrla na njegovih ustnicah...

XXIX.

Krčma ob vodi.

Tisti večer sta sedela prijatelja sama v tesni sobici na Dvoru Čudežev, ker je bila stara Ciganka vzela Manfreda pod streho in ga naglo ozdravila s svojimi mazili in balzami...

Lantne se je zamišljeno naslanjal na okno in upiral oči v temno nebo, kakor da bi čakal, da mu vzide zvezda in zasveti blisk nove nade.

Za njim se je izprehajal Manfred naglih stopinj po sobi semtertja, ustnice skrivljene v ironičnem smehljaju, v tistem njegovem visokomernem in hkrati bridkem usmehu, ki se je zdelo, da izziva usodo.

Po prizoru naskoka na Luver in tisti junaški minuti, ko je odnesel Lantne krvavečega Manfreda na lastnih rokah, se še nista razgovorila o predmetu svojih skupnih skrbi.

Toda bila sta vajena čitati vse odkritje v očeh drug drugega.

Lantne je vedel, da bije misel njegovega brata strašno borbo z nemogočo in hkrati nepremagljivo ljubeznijo.

Manfred je vedel, da Lantne ne razmišlja o ničem drugem, kakor o tem, kako bi ga ozdravil. Molčala sta... Toda čutila sta, da se bliža trenotek, ko bo treba izpregovoriti...

Izpregovoriti, da si povesta, kar imata povedati drug drugemu; zato, da jima tisto neizgovorjeno ne raznese srca.

»Na kaj misliš?« je začel Manfred s slabo prikrito nestrpnostjo. »Nocojšnji večer ni prav prikladen za zvezdarska opazovanja, kakor se mi vidi. Poglej to nebo! Ali se ti ne vidi dovolj črno? Ali se ti ne vidi dovolj zlohотно? Kje so zvezde? Skrivajo se, capinke... kakor da bi se bale, da ni dovolj tema v mojem srcu!«

»Manfred!«
»Eh, kaj pak, pri rogovih Luciferjevih. Zdi se, da mi še nebo samo odreka miloščino svojega smehljaja!«

Nadaljeval je svoj kratkstopni izprehod po sobi.
»O čem pa premišljaš ti sam?« je dejal zdajci Lantne s tistim resnim in počasnim glasom, ki mu je bil običajen. »Kar obračaš se v svoji kletki, ubogi moj bolni lev!«

»Hodim, nič drugega! Hodim, da mi ni treba sedeti, kakor sem pravkar sedel, da mi ne bi bilo treba hoditi. A kaj! Naj sedim ali stojim, spim ali čujem, dolgčas mi je strašno. In zakaj? Sam vrag vedi to! Gotovo je le eno: da zeham sam nad svojim življenjem.«

»Manfred, pomiri se, prosim te!« je vzkliknil Lantne, v skrbeh nad očitveno vznemirjenostjo svojega prijatelja.

Dva gospoda
sprejemem na stanovanje. Alkoholu in ponočevanju vdani izključeni. Vodnikov trg 3 b. 232

Stavbišča
od ca 600 m² naprej pri Ptujski cesti prodaja poceni Podlipnik. Tezno 37. 233

Zgubila sem
v pondeljek, dne 26. t. m. med 18. in 19. uro od Magdalenske ulice do Aleksandrove ceste črno lisičjo boo. Najditelj naj jo odda proti nagradi pri Mesarič Meljska cesta 12/II. 239

Sprejemem delovodjo, eventuelno družabnika za večje ključavničarsko podjetje. Reflektiram na starejše strokovnjake, izvežbane v stavbenem in strojnem ključavničarstvu in avtogeničnem varjenju. Ključavničarstvo Temerl, Volkmajerjeva ulica 6, Maribor. 230

Sobo in kuhinjo s skladiščem iščem s 1. februarjem. Ponudbe pod »Ljubljana« na upravo Večernika. 234

Lepo stanovanje v vili V. okraja, soba, sobica, kuhinja, balkon, 300 m² vrta oddam mali družini takoj za Din 450.—. Ponudbe s točnimi podatki pod »450.—« na upravo Večernika. 236

Prodaj lepo jedilnico, skoraj novo. Balkan, Aleksandrova cesta 35. Istotam na prodaj stara perzijska preproga 2½×3½. 235

Ako hočete delati in z lahkim delom zaslužiti doma Din 7.— na uro, vstopite v našo zadrugo. Pouk je brezplačen. Vpisnina Din 10. Obširna pojasnila Vam radi pošljemo, ako je priložena znamka za odgovor. Zadruga jugoslovanskih pletarn, Osljek. 128

Spalne sobe, politirane, najmodernejše, ugodno prodam. Mizarstvo Rudolf Kompara, Aleksandrova c. 48. 3106

Dva precizna ročna vrtna stroja in tri zimske sukne ugodno na prodaj. Vrstovškova 4, I. nadstr., vrata 29. 240

Elektroinštalacije, montaže vil, stanovanj, tovarniških poslopj vsaka montažna popravila, popravila motorjev najcenejše izvršuje Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16. Velika izbira svetilk, elektroblaga, motorjev po konkurenčni ceni. XII

Zimske nogavice,

rokavice, pletenite ter vse druge modne potrebščine v modni trgovini

Anton Paš, Maribor, Slovenska ul. 4.

Inserirajte v »Večerniku«

Ob priliki svetosavske proslave **atelje odprti** do 10. ure zvečer! **FOTO JAPELJ**

Sani gugalne konje razne igrače najugodnejše v galanterijski trgovini **Drago Rosina** Vetrinska ulca 26

NAJFINEJŠI RUM na debele!

KONJAK in vse vrste likerjev l. t. d.

PRAVA SLIVOVKA na drobne! 8824

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 9

TOVARNA ZA IZDELOVANJE LIKERJEV, DEZERTNIH VIN IN SIRUPOV

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: FRAN BRO ZOVIC v Mariboru, Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru